

treba bi bilo modrega voditelja in ljube priprostosti, da bi „večji“ „manjših“ ne prezirali, marveč da vlada med vsemi bratovska ljubezen. — Še enkrat rečem, kako veselo je življenje med takimi mladeniči, kateri radi berejo dobre knjige in časopise, radi prepevajo cerkvene in poštene narodne pesmi, in imajo dostojne pogovore med seboj. Pri taki mladini ne boš slišal grdega klafanja, kletve in drugih surovosti, kakor je to navada pri neomikanih in neotesanih ljudeh. Neizmerne zasluge si torej pridobijo domoljubi, kateri pripomorejo, da si mladina krščanske omike pridobi in v njej napreduje. Najlažje se da kaj doseči, ako duhovniki in učitelji vzajemno se trudijo za dobro stvar; naj imajo kmečki ljudje še tako dobro voljo, sami si ne morejo ničesar pomagati, ako ni voditeljev. Rečem torej končno: vzdramimo se povsod iz narodne mlačnosti in delajmo krepko in vstrajno za narodno probujenost in krščansko prosveto pod geslom: „Vse za vero, dom, cesarja!“

D—č.

Šulvereinska šola na Slatini.

Zakaj se brani te in vsake šulvereinske šole slov. ljudstvo?

I. Slatinčani in nekateri od njih preslepljeni kmetje nikakor ne morejo razumeti, kako je mogoče, da smo se Slovenci tako po robu postavili zoper to „blago podjetje“ — nemško šolo. Tudi gostom tukajšnjim, katerim so naše razmere neznane, skrbno vbijajo v glavo svoje mnenje. O ti zli Slovenci, zakaj se branijo te vse zveličavne nemščine! Trojni so razlogi, ki so nas vodili pri našem poštenem in srčnem postopanju: gospodarski, narodni in verski.

Moder človek naloži si le toliko, kolikor more nositi; Slatinčani pa so nam hoteli naložiti neznosno breme — šolo, katera stane, kakor se govori, 23.000 gld. O to je strašna številka za ubogega davkoplačilca! Celo g. okr. šolskemu nadzorniku, kateremu niso ravno preveč k srcu priraščeni Slovenci, zdelo se je to preveč in vrlo se je hudovl zoper krivično postopanje naših šulvereinov. Občine so že itak globoko zadolžene in naj si nakladajo še novih dolgov? Vsled računa od dne 5. februarja t. l. imajo še izplačati 7797 gld. 17 kr. za popraviljanje Svetokriške šole, vse občinske blagajnice pa so prazne zavoljo žalostnih občinskih razmer, o katerih bomo spregovorili ob svojem času. Odkod naj vzamemo denarjev? Edine dohodke imamo od vinogradov; ali tu moramo bitko spoznati, da smo ž njimi pri kraju. Vsled peronosporo so čisto opešali in predurmi nam je že trtna uš, ki jih bo popolnoma uničila. Ubogi kmet nima dostikrat za sol in naj izplača tako drago šolo? Ali naj povikšamo občinske doklade? Naš župan je to že

storil; od 20 % poskočil je na 40 %, pri krčmarjih celo na 55 %, ali to mu še ne zadostuje, da bi zamašil vrzeli starih dolgov, niti da bi podpiral občinske reveže, katerim je letos deloma na polovico, deloma čisto odtegnil podporo. Ali se nam ne bi s to šolo godile vnebovpijoče krivice? Kje so imeli ti gospodje srce in pamet, ko so začeli zidati to šolo za ubogega kmeta? Da, da, taki liberalni posilinemci so največji sovražniki slovenskega kmeta; vsaka krivica jim je sveta, če le dosežejo ž njo svoj velikonemški cilj! — Ali nam je pa res tako treba dveh šol, celo dveh četverorazrednic? Nikakor ne. Če bo pa sila razširiti šolo, storili bomo to z veliko manjšimi stroški; treba je le priskrbeti stanovanja gosp. učiteljem, in zdajšnje učiteljsko stanovanje v Svetokriški šoli porabimo za dva razreda. Torej šulvereinovi le obdržite si svojo šolo, sami si jo bomo zidali, če je bo treba, pa je nam ne bo nihče tako zasolil, kakor so jo vam.

Gospodarske stvari.

Obrejenje krave.

Gospodarja je veliko na tem, da si obdrži ali pripravi dobro plemo za svoje hleve in zato mu je koristno vedeti, ali je mogoče že naprej računati, kaj da mu povrže krava, ki jo spravi k biku, junčka ali teličko? V tem oziru so napravljali razne skušnje na raznih krajih in pravijo, da je to skorej zanesljivo sredstvo za to, da povrže krava teličko, ako se ravna ž njo tako-le:

Kdor hoče, da mu krava povrže v svojem času brhko teličko, naj ne žene krave, kedar se poja, k biku o času, ko ima prazno vime, tedaj potem, ko se je pomolzla, marveč to se naj izgodi vselej le v času, ko ima krava še polno vime, torej v jutru in zvečer. Nekateri gospodarji še k temu pristavljajo, naj se žene krava zvečer, v mraku; to še neki brž napravi, da dobi krava teličko. Kdor pa torej hoče na robe, da mu povrže krava junčka, ta naj žene kravo k biku še le potem, ko je nje vime prazno, tedaj po molžnji in pa po dnevu. Uzroka za to pač nihče ne ve, toda skušnja neki potrjuje, da je tako. V 100 kratih se izgodi neki po 80 ali 85krat po volji gospodarja.

Sejmovi. Dne 24. avgusta v Arveži, pri sv. Križi na Murskem polji, v Cmureku, v Središču, v Rogateci, v Laškem trgu, v Slov. Bistrici in v Velenji. Dne 26. avgusta na Ljubnem in na Bregu v Ptuiju. Dne 27. avgusta pri sv. Trojici v slov. goricah in v Svičini. Dne 29. avgusta pri St. Ilji pod Turjakom, na Planini, v Orešji in v Žavci. Dne 31. avgusta v Kamnici, na Hajdinji, v Mozirji, na Tinskem in na Valci ob Dravi.